

Use Case: ጥቆማ የመቀበል የሥራ ሂደት

የጉምሩክ ኮሚሽን የኢንተሊጀንስ ባለሙያ ከተለያዩ አካላት የሚመጡትን የኮንትሮባንድ ወይም የንግድ ማጭበርበር ወይም የተሰጡ መብቶችን ያለአግባብ መጠቀም ጋር በተያያዘ የሚቀርቡ ጥቆማዎችን ይቀበላል። የቀረበው ጥቆማ መስፈርቶችን ካሟላ በጥቆማ መቀበያ ቅጽ ላይ መረጃው ይመዘገባል። የጠቋሚዎች መረጃ ለሁሉም የሚገለጽ ስለማይሆን ምስጢራዊ መከታተያ ኮድ ይሰጣቸዋል፤ ጠቋሚዎች የሚታወቁትም በዚሁ ኮድ ይሆናል። የኢንተሊጀንስ ቡድን የቀረበውን ጥቆማ አይቶ ውሳኔ ያሳልፋል። በዚህም መሠረት የቀረበው ጥቆማ ተቀባይነት ሊያገኝ ወይም ውድቅ ሊደረግ ይችላል።

ጥቆማው በተለያዩ መንገድ ማለትም በአካል በመቅረብ፣ በስልክ፣ በፋክስ፣ በቻትቦት፣ በዌብ ወይም በሌላ መንገድ ሊቀርብ ይችላል።

Use Case Scenario One

ጥቆማው ተቀባይነት ካገኘ የአፕሪክሽን ሥራ ይሠራል ። የአፕሪክሽን ሥራው አፕሪክሽን ማቀድ፣ ለአፕሪክሽኑ የሚያስፈልጉትን አስፈላጊ የሆነ የሠው ኃይል (የጉምሩክ ባለሙያ እንዲሁም ፖሊስ) ግብአቶች እና ቁሳቁስ መመደብ፣ ለአፕሪክሽን ሥራ ማሠማራት፣ እና አፕሪክሽኑን መምራት/መከታተል ሥራዎችን ያካትታል። ከአፕሪክሽን ሥራ በኋላ በጥቆማው መሠረት ግኝት ሊኖር ወይም የተጠቀመው ነገር ላይገኝም ይችላል።

በአፕሪክሽን ሥራ ወቅት ምንም ዓይነት ግኝት ከሌለ ውጤቱ ይመዘገብ እና ለጠቋሚው የማሳወቂያ መልዕክት ይላካል። ይኸው የማሳወቂያ መልዕክት ለሚመለከታቸው የጉምሩክ ኃላፊዎች መድረስ ይኖርበታል።

በአፕሪክሽን ሥራ ወቅት የተጠቀመው ነገር ከተገኘ፣ የተገኘው የኮንትሮባንድ ዕቃ፣ ወይም የንግድ ማጭበርበር ፣ ወይም የተሰጡ መብቶችን ያለአግባብ መጠቀም መረጃ ይመዘገባል። የኮንትሮባንድ ዕቃ ከሆነ ደረሰኝ ተቆርጦለት ወደ ጉምሩክ መጋዘን ይገባል። ገንዘብ ከሆነ ደረሰኝ ተቆርጦለት በሃያ አራት ሠዓት ጊዜ ውስጥ ወደ ባንክ ገቢ ይደረጋል፣ የባንክ ገቢ ደረሰኝ ይያያዛል። ዋጋቸው የማይታወቅ አቃዎች ሲሆኑ የዋጋ ትመና ዳይሬክቶሬት ለዕቃዎቹ የዋጋ ትመና ይሠራል። [የተያዙ ዕቃዎች እና የተጠርጣሪውን መረጃ የመመዝገብ ሥራ በሌላ use case ይከናወናል]

በግኝቱ መሠረት ከተያዘው ሰነድ ወይም ዕቃ ሊገኝ ይችል የነበረው ቀረጥ እና ታክስ ይሰላል። ከተሰላው ቀረጥ እና ታክስ ላይ ለጠቋሚዎች እና ለያዥ አካላት(ፖሊስ፣ መከላከያ . . .) የወረታ ክፍያ በሲስተሙ ይሰላል። የጉምሩክ የፋይናንስ ባለሙያ የወረታ ክፍያውን መርምሮ ውድቅ ሊያደርግ ወይም ክፍያው እንዲፈጸም ሊያደርግ ይችላል። ክፍያው እንዳይፈጸም ውድቅ ከተደረገ ክፍያ ውድቅ የተደረገበት ምክንያት ይመዘገባል። ክፍያው ከተፈጸመ ክፍያው የተፈጸመበት ደረሰኝ ይያያዛል። ጠቋሚው ክፍያውን በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ካልወሰደ ክፍያው እንዲመክን ይደረጋል። ነገር ግን ጠቋሚው አሳማኝ ምክንያት ይዞ ከቀረበ ለአንድ ጊዜ ብቻ ለተጨማሪ ስድስት ወር ያህል ሊራዘም ይችላል፤ በተራዘመው የጊዜ ገደብ ክፍያውን ካልወሰደ ክፍያው እንዲመክን ይደረጋል።

Use Case Scenario Two

ጥቆማው ውድቅ ከሆነ ውድቅ የተደረገበት ምክንያት በኢንተላጀንስ ባለሙያ ይመዘገብ እና ለጠቋሚው የማሳወቂያ መልዕክት ይላካል። ይኸው የማሳወቂያ መልዕክት ለሚመለከታቸው የጉምሩክ ኃላፊዎች መድረስ ይኖርበታል። የጉምሩክ የበላይ ኃላፊዎች (የኢንተላጀንስ ዳይሬክተር፣ የሕግ ተገዢነት ም/ኮሚሽነር፣ ኮሚሽነር) ውድቅ የተደረገውን ጥቆማ re-initiate ሊያደርጉት ይችላሉ። ይህ ከሆነ ወደ Scenario One ተመልሶ የአፕሬሽን ሥራ ይቀጥላል።

ጠቋሚው ጥቆማው ውድቅ መደረጉን የማሳወቂያ መልዕክት ሲደርሰው ቅሬታ ሊያቀርብ ይችላል። ቅሬታው የሚቀርበው ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ላይ ከሆነ ከ የሥራ ሂደት --> ም/ሥ/ አስኪያጅ --> ሥ/ አስኪያጅ ድረስ በተዋረድ ቅሬታውን ማቅረብ ይችላል። በቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቱ ካልተፈታለት ወደ ዋናው መሥሪያ ቤት ቅሬታውን ሊያቀርብ ይችላል።

ቅሬታው የሚቀርበው በዋናው መሥሪያ ቤት ከሆነ ከ ቡድን ጀምሮ በተዋረድ እስከ የሕግ ተገዢነት ዘርፍ ም/ኮሚሽነር (ቡድን --> ዳይሬክተር --> የሕግ ተገዢነት ዘርፍ ም/ኮሚሽነር) ድረስ በተዋረድ ቅሬታውን ማቅረብ ይችላል። ከሆነ ወደ Scenario One ተመልሶ የአፕሬሽን ሥራ ይቀጥላል።